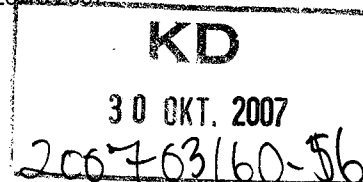

Kunnskapsdepartementet
Pb 8119 Dep
0032 OSLO

Deres ref.:
Saksbehandler: KRB
Vår ref.: 07/5506-
Dato: 26.10.2007

Innspill til Høring: NOU 2007:6 Formål for framtida - formål for barnehagen og opplæringen.

NOU 2007:6 Formål for framtida – Formål for barnehagen og opplæring er et viktig dokument som Sosial- og helsedirektoratet har lest med stor interesse. Formålet skal være overordnet, framtidsrettet og tilpasset samfunnsutviklingen. Samtidig som det bør ha et visst konkretiseringsnivå. Forslagene til formålsparagrafer synes vi er klare, men savner to vesentlig moment.

1) Helse

Etter nøye gjennomgåelse av forslagene, savner vi sterkt noe om helse. Fysisk og psykisk helse er en forutsetning for elevenes trivsel, læring og utvikling både i skolen og barnehagen. For å skape bevissthet om dette og aktiv oppfølging i alle ledd i skole og barnehage, må momentet helse være ett element i formålsparagrafene for grunnskolen og barnehagen. Gode levevaner dannes tidlig, og grunnlaget for god helse senere i livet legges for mange i tidlig barndom og i ungdomstid. Helsebegrepet er innholdsrikt og har mange fasetter som alle er like viktige. Det handler om mye mer enn godt læringsmiljø og godt fysisk miljø. Vi er fullt klar over at mange av helseelementene kommer til uttrykk i rammeplan for barnehagen og i læreplanene for ulike trinn i opplæringen. Likevel vil det være et tydelig signal til samfunnet, og et relevant mål for framtida, å legge vekt på helse i formålsparagrafen for barnehage og grunnskole. Å få helsebegrepet inn i formålsparagrafen, vil etter vårt skjønns forplikte skolen og barnehagen sterkere enn tilfellet er i forslag til ny formålsparagraf.

Sosial- og helsedirektoratet har følgende forslag:

Til Barnehageloven §1

Andre avsnitt: Vi foreslår at det tilføyes to ord i andre setning (uthevet under) slik at ordlyden i andre avsnitt blir:

*"Barna skal få utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. De skal lære å ta vare på naturen, **helse si** og hverandre. Barna skal utvikle grunnleggende kunnskaper og ferdigheter. De skal ha rett til medvirkning tilpasset alder og forutsetninger."*

Til Opplæringsloven §1

Også her er vårt forslag til andre avsnitt. Vi foreslår at det tilføyes 6 ord (uthevet under), slik at teksten blir:

Sosial- og helsedirektoratet
Deltasenteret
Kristin Bille, tlf.: 24 16 35 23

Postadresse: Postboks 7000 St. Olavs plass, 0130 Oslo • Besøksadresse: Universitetsgata 2, Oslo
Tlf.: 810 20 050 • Faks: 24 16 30 01 • Org. nr.: 983 544 622 • postmottak@shdir.no • www.shdir.no

*"Elevane skal utvikle kunnskap, dugleik og holdningar for å kunne meistre liva sine og for å kunne delta i arbeid og fellesskap i samfunnet. Dei skal få utfalde skaparglede, engasjement og utforskartrong. Elevane skal lære å tenkje kritisk, handle etisk og ta økologisk ansvar **og være medviten om eiga helse**. Dei skal ha medansvar og høve til medverknad."*

Eventuelt (alternativ 2), fra nest siste setning i andre avsnitt.

*"Elevane skal lære **å ta vare på helse si**, tenkje kritisk, handle etisk og ta økologisk ansvar. Dei skal ha medansvar og høve til medverknad."*

2) Tilpasset opplæring

I forslaget til ny formålsparagraf til Opplæringsloven er 'tilpasset opplæring' tatt ut av formålsparagrafen. Dette begrunnes med signaler om at det skal omtales særskilt i opplæringsloven, og det vises til St.meld. nr.16.

'Tilpasset opplæring' er et viktig førende prinsipp av overordnet karakter som betyr at opplæringen skal være tilpasset evnene og forutsetningene til den enkelte elev, lærling og lære kandidat. Det får store konsekvenser for de ulike aspektene ved opplæringen: organisering, innhold, metoder, læremidler, lærerkompetanse, læringsmiljø osv. Derfor er 'tilpasset opplæring' et grunnleggende virkemiddel for læring og en betingelse for læringsutbytte for alle elever.

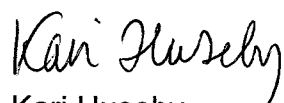
Sosial- og helsedirektoratet mener at selv om 'tilpasset opplæring' vil bli omtalt særskilt i loven, så utelukker det likevel ikke at det også er omtalt i formålsparagrafen. Erkjennelsen av tilpasset opplæring som et sentralt virkemiddel og prinsipp blir tydeligere, og betydningen av det vil ytterligere bli understreket ved at 'tilpasset opplæring' omtales **både** i formålsparagrafen **og** særskilt i loven.

Sosial- og helsedirektoratet foreslår følgende tekst til Opplæringslovens § 1 tredje avsnitt (SHdirs tilføyelse er uthøvet):

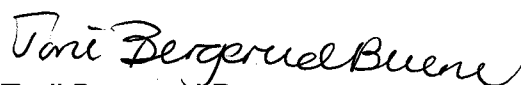
*"Skolen og lærebedrifta skal møte elevane med tillit og krav, og gi dei utfordringar som fremjer danning og lærelyst. **Opplæringa skal tilpassast evnene og føresetnadene hjå den enkelte eleven, lærlingen og lære kandidaten.** Alle former for diskriminering skal motarbeidast."*

Sosial- og helsedirektoratet mener at det er en forutsetning å omtale prinsippet om tilpasset opplæring særskilt i opplæringsloven dersom man står fast på å ta 'tilpasset opplæring' ut av formålsparagrafen.

Vennlig hilsen

Kari Huseby
ass. divisjonsdirektør

Toril Bergerud Buene
avdelingsdirektør